

TİM Tarım
kurulu

TARIM BÜLTENİ

MAYIS 2025

İçindekiler

1. SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)	2
2. TİM TARIM KURULU ÇALIŞMALARI	3
2.1. Coğrafi İşaretlerde Markalaşma Çalıştayı	3
3. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ	4
3.1. Mısır İthalatında 1 Milyon Tonluk Tarife Kontenjanı Açıldı	4
3.2. En Az Gelişmiş Ülkelerden Yapılan Çekirdek Kahve, Bazı Hayvansal ve Bitkisel Ürünlerin İthalatında Vergi Sıfırlandı	4
3.3. Genel Tarım Sayımına İlişkin Cumhurbaşkanı Genelgesi Yayınlandı	5
3.4. Meclis'te Ziraî Don Afetinin Araştırılması İçin Komisyon Üyeleri Seçildi	5
3.5. Balon Balığı Avcılığına Yönelik Destekleme Tutarı Artırıldı	5
3.6. Sofralık Yumurta İhracatına Muafiyet Düzenlemesi Yapıldı	6
4. DÜNYADAN TARIM HABERLERİ	7
4.1. AB'nin Ormansızlaşma Yasası Kapsamında Yalnızca Dört Ülke "Yüksek Riskli" Listesine Alınacak	7
4.2. AB, Brezilya'dan Kümes Hayvanı ve Et Ürünleri İthalatını Kuş Gribi Nedeniyle Durdurdu	7
4.3. ABD ve Birleşik Krallık Arasında Yeni Ticaret Anlaşması Yapıldı	8
4.4. Nisan 2025'te Küresel Gıda Fiyatları Artış Gösterdi	8
5. GIDA VE İÇECEK MARKALARI İÇERİK BELİRSİZLİĞİNE NASIL UYUM SAĞLAYABİLİR?	10
6. SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ	12

SEKTÖREL İHRACAT VERİLERİ (1000\$)

Sektör	Mayıs 2024	Mayıs 2025	Değişim (%)
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.059.529	1.060.338	0,1
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	736.587	723.267	-1,8
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	317.480	335.597	5,7
Yaş Meyve ve Sebze	283.633	283.559	0,0
Fındık ve Mamulleri	234.692	189.439	-19,3
Meyve Sebze Mamulleri	216.838	221.129	2,0
Kuru Meyve ve Mamulleri	135.539	142.080	4,8
Tütün	76.952	99.877	29,8
Zeytin ve Zeytinyağı	69.797	46.526	-33,3
Süs Bitkileri ve Mamulleri	14.679	13.660	-6,9

2. TİM TARIM KURULU ÇALIŞMALARI

2.1. Coğrafi İşaretlerde Markalaşma Çalıştayı

29-30 Mayıs tarihlerinde Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından Ankara'da düzenlenen Coğrafi İşaretlerde Markalaşma Çalıştayı, iki oturumda gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda, tarım ve gıda ürünlerine ilişkin coğrafi işaretlerin denetimi, markalaşması ve bu ürünlerin tescil süreçlerine dair mevzuat altyapısının güçlendirilmesi konuları ele alınmıştır.

Zeki Durak (Türk Patent ve Marka Kurumu Başkanı), Osman Yıldız (Tarım Reformu Genel Müdürü) ve Dr. Ahmet Bağcı'nın (Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı) katılım sağladığı ilk oturumda, tescilli ürünlerin değer zincirinde yerini alması, Avrupa Birliği tescil sayısının artırılması ve kaliteli, katma değerli ürün sayısının yükseltilmesi hedefleri ön plana çıkmıştır. Ayrıca, denetim süreçlerinde Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) ve Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE) iş birliğiyle yürütülen çalışmalar paylaşılmıştır.

İkinci oturumda, Tarım ve Gıda ile İlgili Geleneksel Ürün Adı ve Coğrafi İşaretlerin Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik Taslağı'na ilişkin görüş alışverişinde bulunulmuş; coğrafi işaretli ürünlerin üretimden tüketime kadar tüm aşamalarında kontrol ve sertifikasyon mekanizmasının etkinliği, turuncu etiket uygulamasının kapsamı ve ilgili kurumların yetkilendirilmesine dair hususlar değerlendirilmiştir. Tescilli ürünlerin ihracat potansiyelinin artırılması, kadın kooperatiflerinin desteklenmesi ve tüketici güvenliğinin sağlanması gibi konular da stratejik hedefler arasında öne çıkmıştır.

TİM Tarım Kurulu olarak katılım sağlanan çalıştayda, coğrafi işaretlerin ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımı ve markalaşmasının, kırsal kalkınma ve sürdürülebilir ihracat açısından taşıdığı önem vurgulanmıştır.

3. MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

3.1. Mısır İthalatında 1 Milyon Tonluk Tarife Kontenjanı Açıldı

Mısır İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulaması Hakkında Karar ile mısır ithalatında, 31 Temmuz 2025'e kadar kullanılmak üzere 1 milyon tonluk tarife kontenjanı uygulanacağı bildirildi.

GTİP	Eşya İsmi	Tarife Kontenjanı Miktarı (Ton)	Uygulanacak Gümrük Vergisi Oranı (%)	Tarife Kontenjanı Dönem Sonu
1005.90.00.00.19	Diğerleri	1.000.000	0	31.07.2025

3.2. En Az Gelişmiş Ülkelerden Yapılan Çekirdek Kahve, Bazı Hayvansal ve Bitkisel Ürünlerin İthalatında Vergi Sıfırlandı

İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 9794) ile en az gelişmiş ülkelerden (EAGÜ) ve İslam İşbirliği Teşkilatı üye ülkelerinden (TPS-OIC) yapılan ithalatta gümrük vergisi ve ek mali yükümlülük oranları yeniden düzenlendi.

Ayrıca, EAGÜ kapsamındaki 49 ülkeden çekirdek kahve ithalatında gümrük vergisi yüzde 6'dan sıfıra indirildi. TPS-OIC ülkelerinden bazı hayvansal ve bitkisel ürünlerin ithalatında ise vergi oranları sıfır ile yüzde 25 arasında değişecek şekilde güncellendi. Ek olarak, su ürünleri ve hayvansal yağlar için ek mali yükümlülük sıfırlandı.

3.3. Genel Tarım Sayımına İlişkin Cumhurbaşkanı Genelgesi Yayınlandı

Genel Tarım Sayımı ile İlgili 2025/7 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile genel tarım sayımının Tarım ve Orman Bakanlığı ile Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğinde yapılan çalışmaların sonuçlandırılması ve güncel saha verilerinin elde edilmesi hedefleri doğrultusunda iki aşamada gerçekleştirileceği belirtildi.

Genelgede, bu dönem tarım politikalarının tüketicilere yeterli ve güvenli gıda temin etme ve üreticiler için belirli gelir düzeyi sağlamanın yanında tarımsal faaliyetlerin iklim ve çevre üzerindeki baskısının yönetilmesi üzerinde yoğunlaştığı ifade edildi.

Bu politikaların planlanabilmesi ve etkinliğinin izlenebilmesi için doğru ve sağlıklı istatistik altyapısına ihtiyaç bulunduğu vurgulanan genelgede, bu ihtiyacın giderilmesi amacıyla yapılacak tarım sayımının, tarım sektörünün yapısına ilişkin verilerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımı amacıyla gerçekleştirilen istatistiksel bir çalışma olduğu kaydedildi.

Genel tarım sayımı yapılmasına ilişkin TÜİK tarafından yayımlanacak Genel Tarım Sayımı Uygulama Rehberi'nde belirtilen esaslar ve çıkarılacak genelgeler çerçevesinde hareket edileceği belirtilen genelgede, faaliyetlerin herhangi bir aksamaya mahal verilmeksizin zamanında ve eksiksiz tamamlanmasını sağlamaya yönelik her türlü destek ve yardımın, başta mülki idare amirleri olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanacağı kaydedildi.

3.4. Meclis'te Zirai Don Afetinin Araştırılması İçin Komisyon Üyeleri Seçildi

2025 Yılı'nın Nisan Ayında Ülkemizde Gerçekleşen Zirai Don Olayının Sonuçlarının Araştırılması, Üreticilerin ve Tarımsal Ürünlerin Uğradığı Zararların Tespiti ve Gelecekte Yaşanabilecek Benzer Olayların Etkilerinin En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar ile zirai don olayının sonuçlarının araştırılması, üreticilerin ve tarımsal ürünlerin uğradığı zararların tespiti ve gelecekte yaşanabilecek benzer olayların etkilerinin en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyon 22 Üyesi seçildi.

3.5. Balon Balığı Avcılığına Yönelik Destekleme Tutarı Artırıldı

Balon Balığı Avcılığının Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Karar ile Balon balığı avcılığı için destekleme tutarı, 100 bin adede kadar olan miktar için 25 liradan 35 liraya yükseltildi.

Karar göre, benekli balon balığında (*Iagocephalus sceleratus*) 100 bin adede kadar destekleme tutarı artırılarak 25 liradan 35 liraya çıkarıldı. Diğer balon balığı türlerinde ise 200 bin adede kadar destekleme tutarı 10 lira olarak uygulanmaya devam edilecek.

Ayrıca, Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne hizmetlerinden dolayı, üreticilere ödenen destekleme tutarının yüzde 0,2'si kadar ödenen komisyonun tutarı yüzde 0,05'e düşürüldü.

3.6. Sofralık Yumurta İhracatına Muafiyet Düzenlemesi Yapıldı

Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 9890) ile Türk Silahlı Kuvvetleri, dış temsilcilikler ve insani yardım amaçlı ihracatlar kapsamında gerçekleştirilecek tüm yumurta ihracatları, kilogram başına 1,5 dolar olarak uygulanan destekleme ve fiyat istikrar fonu kesintisinden muaf olacak.

25 Şubat'ta sofralık yumurta ihracatına kilogram başına 0,5 dolarlık destekleme ve fiyat istikrar fonu uygulanmaya başlanmış, 25 Mart'ta bu oran 1,5 dolara yükseltilmişti.

4. DÜNYADAN TARIM HABERLERİ

4.1. AB'nin Ormansızlaşma Yasası Kapsamında Yalnızca Dört Ülke "Yüksek Riskli" Listesine Alınacak

Nisan ayında küresel gıda fiyatlarında yukarı yönlü bir eğilim gözlemlendi. FAO Gıda Fiyat Endeksi, aylık bazda %1, yıllık bazda ise %7,6 oranında artış gösterdi. Tahıl, süt ürünleri ve et fiyatlarındaki yükseliş; şeker ve bitkisel yağlardaki düşüşe rağmen genel endeksi yukarı taşıdı. Özellikle buğday ve mısır fiyatlarındaki artış, arz daralması, döviz hareketleri ve bazı ülkelerdeki ticaret politikası değişikliklerinden kaynaklandı. Pirinç fiyatları ise Vietnam'da arzın daralması ve kokulu çeşitlere yönelik talebin güçlenmesiyle birlikte artış gösterdi.

Bitkisel yağ fiyatları, palm yağı fiyatlarının düşmesiyle birlikte Nisan ayında genel olarak geriledi. Ancak soya ve kolza yağı fiyatlarında arz daralması ve güçlü ithalat talebi nedeniyle artış yaşandı. Ayçiçek yağı fiyatları nispeten sabit kaldı ancak Karadeniz bölgesinden yapılan sevkiyatların azalması nedeniyle yüksek seyrini korudu. Şeker fiyatlarında ise üst üste ikinci kez düşüş kaydedildi. Bu gerilemede Brezilya'daki üretimin beklentilerin üzerinde gerçekleşmesi, reelin değer kaybı ve petrol fiyatlarındaki düşüş etkili oldu.

Et ve süt ürünleri fiyatlarında belirgin artışlar öne çıktı. Et fiyatları domuz eti öncülüğünde tüm kategorilerde yükselirken, Avrupa Birliği'ndeki ithalat talebi ve mevsimsel tüketim etkili oldu. Süt ürünlerinde ise tereyağı fiyatları tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşırken, süt tozu ve peynir fiyatlarındaki artışlar da arzın daraldığı Okyanusya ve Avrupa'daki güçlü talep kaynaklı gelişmelerden beslendi. Genel tablo, gıda piyasasında arz-talep dengesinin bölgesel gelişmeler ve ekonomik belirsizliklerle yakından şekillendiğini ortaya koyuyor.

4.2. AB, Brezilya'dan Kümes Hayvanı ve Et Ürünleri İthalatını Kuş Gribi Nedeniyle Durdurdu

Avrupa Birliği (AB), Brezilya'da yüksek derecede bulaşıcı kuş gribi vakasının tespit edilmesinin ardından, bu ülkeden yapılan kümes hayvanı ve et ürünleri ithalatını durdurdu. Avrupa Komisyonu, Brezilya'nın artık "Yüksek Patojenik Kuş Gribi" (HPAI) açısından "temiz ülke" statüsünü kaybettiğini ve bu nedenle AB'ye ihracat için gerekli sağlık sertifikalarını düzenleyemeyeceğini bildirdi.

Brezilya, 2024 yılında 5 milyon tondan fazla kümes hayvanı eti ihraç ederek dünyanın en büyük ihracatçısı konumunda bulunuyordu. Bu ihracatın %4,4'ü AB'ye yöneltilmişti. Ancak Brezilya'nın düşük maliyetli ve yüksek kaliteli ürünleri, AB pazarında fiyatları baskı altında tutuyordu. Bu nedenle ithalat yasağının, AB'li üreticilere olumlu yansıması bekleniyor.

Brezilya Tarım Bakanı Carlos Favaro, mevcut protokoller gereği Çin, AB ve Güney Kore gibi ülkelerin Brezilya'dan kümes hayvanı ithalatını 60 gün süreyle durduracağını açıkladı.

Yetkililer, salgının yayılmasını önlemek amacıyla Rio Grande do Sul eyaletindeki etkilenen çiftlikte 15.000'den fazla tavuğun itlaf edildiğini ve çevredeki 524 tesiste denetimlerin artırıldığını belirtti. Ayrıca, 1,7 milyon yumurta imha edildi ve bölgeye giriş-çıkışlar sıkı kontrol altına alındı.

Brezilya, dünya kümes hayvanı ihracatının %35'inden fazlasını karşılamakta ve Çin'in en büyük tedarikçisi konumunda. Yetkililer, Japonya, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelerin sadece etkilenen bölgelere yönelik kısıtlamalar getirmesini örnek göstererek, Çin ve diğer ülkelerin de benzer bir yaklaşım benimsemelerini umut ediyor.

Eğer yeni vakalar 28 gün içinde ortaya çıkmazsa, Brezilya yeniden "kuş gribinden arınmış" ülke statüsünü kazanabilir ve ihracat kısıtlamalarının kaldırılması için görüşmelere başlayabilir.

4.3. ABD ve Birleşik Krallık Arasında Yeni Ticaret Anlaşması Yapıldı

ABD Başkanı Donald Trump, ABD ile Birleşik Krallık arasında imzalanan yeni ticaret anlaşmasını "tarihi bir zafer" olarak nitelendirdi. Anlaşma kapsamında, Birleşik Krallık, ABD'den ithal edilen sığır eti ve etanol üzerindeki tarifeleri kaldırarak, Amerikan tarım ürünlerinin İngiltere pazarına erişimini önemli ölçüde artırdı. Bu değişikliklerin, ABD tarım sektörü için yaklaşık 5 milyar dolarlık bir ihracat artışı sağlaması bekleniyor. Anlaşma, Birleşik Krallık'ın ABD'den ithal edilen etanol üzerindeki %19'luk tarifeyi sıfırlamasını ve 1,4 milyar litreye kadar ithalat kotası tanımasını içeriyor. Bu durum, İngiltere'nin iç pazarı için daha ucuz ve bol miktarda etanol temin edilmesini sağlarken, ABD'li üreticilere yeni ihracat fırsatları sunuyor.

Ayrıca, anlaşma kapsamında ABD'den ithal edilen sığır eti için 13.000 metrik tonluk bir tarife muafiyeti tanındı. Bu, Amerikan sığır eti üreticileri için İngiltere pazarında önemli bir genişleme anlamına geliyor.

Ancak, anlaşma bazı eleştirileri de beraberinde getirdi. İngiltere'deki biyoyakıt üreticileri, ucuz ve sübvansede edilmiş Amerikan etanolünün iç piyasayı olumsuz etkileyebileceği ve yerli üreticilerin rekabet gücünü zayıflatabileceği konusunda uyarıda bulundu. Bu durumun, İngiltere'deki biyoyakıt tesislerinin kapanmasına ve binlerce iş kaybına yol açabileceği belirtiliyor. İngiltere hükümeti ise anlaşmanın ulusal çıkarlar doğrultusunda yapıldığını ve otomotiv, çelik ve alüminyum gibi sektörlerde binlerce işin korunmasına yardımcı olacağını savunuyor. Hükümet yetkilileri, etanol üreticileriyle görüşmelerin sürdüğünü ve sektörün endişelerinin dikkate alındığını belirtti. Anlaşma, ABD ile Birleşik Krallık arasındaki ekonomik ilişkileri güçlendirmeyi hedeflerken, bazı sektörlerdeki olası olumsuz etkiler üzerine tartışmaların devam etmesi bekleniyor.

4.4. Nisan 2025'te Küresel Gıda Fiyatları Artış Gösterdi

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Nisan 2025'te küresel gıda fiyatlarının artış gösterdiğini bildirdi. FAO Gıda Fiyat Endeksi, Mart ayına göre %1 artarak 128,3 puana ulaştı. Bu seviye, Nisan 2024'e kıyasla %7,6 daha yüksek olsa da, Mart 2022'de Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından kaydedilen zirvenin %19,9 altında kalıyor.

Artışın başlıca nedenleri arasında tahıl, et ve süt ürünleri fiyatlarındaki yükseliş yer alıyor. Tahıl fiyatları, Rusya'dan yapılan buğday ihracatındaki kısıtlamalar, artan pirinç talebi ve ABD'deki mısır stoklarının azalması gibi faktörlerle %1,2 oranında arttı. Et fiyatları %3,2 yükselirken, süt ürünleri fiyatları %2,4 artış gösterdi; özellikle tereyağ fiyatları, Avrupa'daki azalan stoklar nedeniyle rekor seviyelere ulaştı. Buna karşılık, bitkisel yağ ve şeker fiyatlarında düşüş gözlemlendi. Bitkisel yağ fiyatları %2,3, şeker fiyatları ise %3,5 oranında geriledi. Bu düşüşler, özellikle palm yağı fiyatlarındaki azalma ve ekonomik belirsizliklerin etkisiyle gerçekleşti.

FAO, 2025 yılı için dünya buğday üretimi tahminini 795 milyon metrik ton olarak korurken, 2024 yılı küresel tahıl üretimi tahminini 2,848 milyar tona hafifçe revize etti.

5. AYIN DEĞERLENDİRMESİ

Gıda ve içecek markaları içerik belirsizliğine nasıl uyum sağlayabilir?

Mintel tarafından yayımlanan “Gıda ve İçecek Markaları İçerik Belirsizliğine Nasıl Uyum Sağlayabilir?” başlıklı makalede, iklim değişikliği, hastalıklar ve tedarik zinciri kesintilerinin gıda ve içecek sektöründe neden olduğu bileşen belirsizliğine dikkat çekilmekte ve markaların bu durumlara nasıl stratejik yanıtlar verebileceği ele alınmaktadır. Özellikle, bir zamanlar temel olarak kabul edilen gıda bileşenlerinin giderek daha az güvenilir hale gelmesi, sektör açısından yeni kırılğanlıklar yaratmaktadır.

Makale, Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı'nın (USDA) 2024 yılına ilişkin Gıda Fiyat Görünüm Raporu'na atıfta bulunarak, yalnızca bu yıl içerisinde yumurta fiyatlarında %20,3 oranında bir artış yaşandığını belirtmektedir. Bu artış, arzda yaşanan kesintilerin piyasa üzerindeki etkilerini çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Ancak bu durum sadece yumurta kategorisiyle sınırlı kalmamakta; narenciye ve kakao gibi diğer temel ürünler de benzer şekilde ciddi arz sorunlarıyla karşı karşıya kalmaktadır.

Örneğin, Florida ve Brezilya gibi küresel narenciye üretiminde önemli konumda olan bölgelerde portakal verimlerinde son yirmi yılda yaklaşık %75 oranında düşüş yaşanmıştır. Bunun başlıca nedeni, narenciye yeşillenmesi hastalığının artan etkisidir. Buna ek olarak, kuraklık, sel ve kasırga gibi aşırı hava olayları da meyve suyu endüstrisini ciddi biçimde etkilemektedir.

Benzer şekilde, kakao sektörü de özellikle Batı Afrika'da yoğunlaşan üretim nedeniyle ciddi zorluklarla karşı karşıyadır. Küresel kakao arzının %55'i yalnızca Gana ve Fildişi Sahili'nden sağlanmaktadır. Ancak 2024 yılında olumsuz hava koşulları nedeniyle küresel kakao üretimi %11 oranında azalmış, bu da bitki hastalıklarının artmasına zemin hazırlamıştır. Mintel raporunda, El Niño iklim deseninin etkilerinin bu bölgede daha yoğun hissedileceği ve durumun gelecekte daha da kötüleşebileceği vurgulanmaktadır.

Yumurta, kakao ve portakal gibi ürünler; uygun fiyatlı olmaları, yüksek besin değerleri ve çok yönlü kullanım alanları sayesinde tüketici nezdinde önemli bir yere sahiptir. Nitekim Şubat 2024 verilerine göre, ABD'deki yumurta tüketicilerinin yalnızca %4'ü yumurta tüketimini azaltmayı planlamaktadır. Aynı dönemde, vegan olmayan tüketicilerin %87'si son altı ay içerisinde yumurta tükettiklerini belirtmiştir. Bu durum, yumurtanın Amerikan diyetinin vazgeçilmez bir parçası olduğunu ortaya koymakta ve pazarın ne denli esnek olmayan bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Mintel'in analizine göre, gıda ve içecek markalarının 2025 ve sonrasında bileşen kıtlıklarıyla baş edebilmek için dikkate alabileceği üç temel strateji bulunmaktadır;

Tüketici Sadakatini Korumak

Yumurta gibi ürünler, uygun fiyatlı, sağlıklı ve hazırlanması kolay olmaları nedeniyle tüketiciler tarafından tercih edilmektedir. Alternatif ürünlerin tüketici nezdinde kabul görmesi için bu nitelikleri karşılaması gerekmektedir. Kuş gribi gibi faktörler sebebiyle yaşanan arz sıkıntısı, tüketicileri bitki bazlı ikame ürünlere yönlendirebilir. Bu dönemde alternatiflerin tat ve işlevsellik açısından kendilerini kanıtlaması, uzun vadeli tüketici bağlılığı açısından önem arz etmektedir.

Yenilikçi Çözümler Sunmak

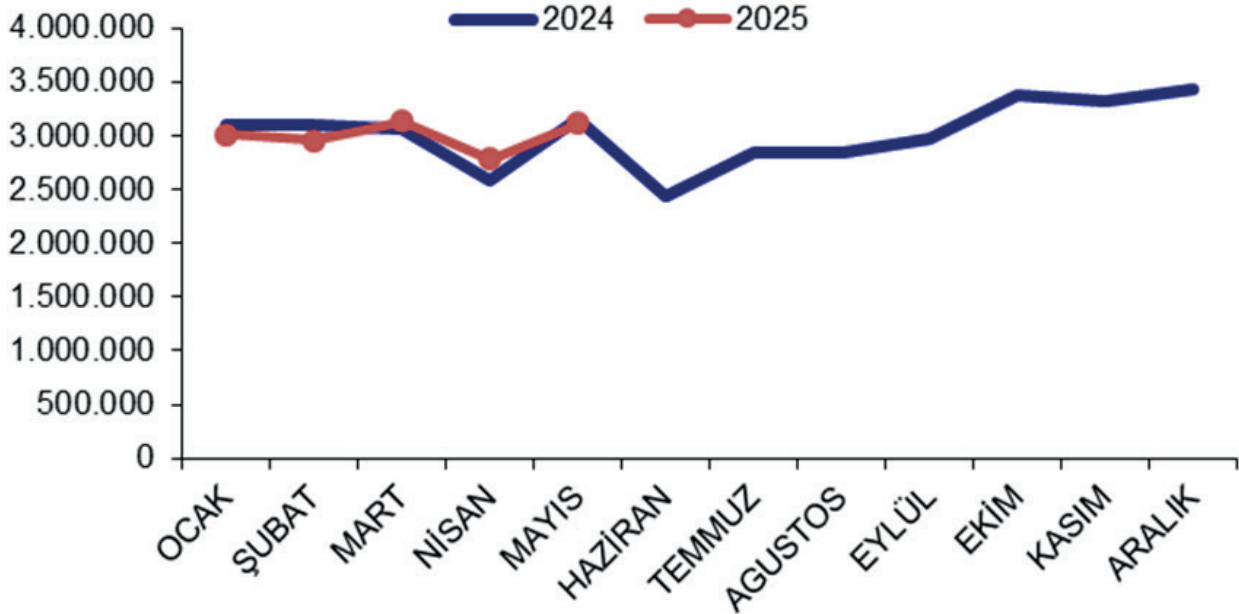
Yumurtanın fırıncılık gibi kategorilerdeki teknik işlevleri göz önünde bulundurularak, üreticiler yumurta gerektirmeyen tam karışımlar gibi alternatif formülasyonlar geliştirebilir. Bazı markalar, sosyal medya üzerinden yumurtasız pişirme yöntemleri paylaşarak tüketicileri farklı içeriklere yönlendirmektedir. Aquafaba, püre haline getirilmiş tofu, muz, balkabağı, elma püresi, keten ve chia tohumu gibi malzemeler bu kapsamda öne çıkmaktadır.

Büyük Resmi Göz Önünde Bulundurmak

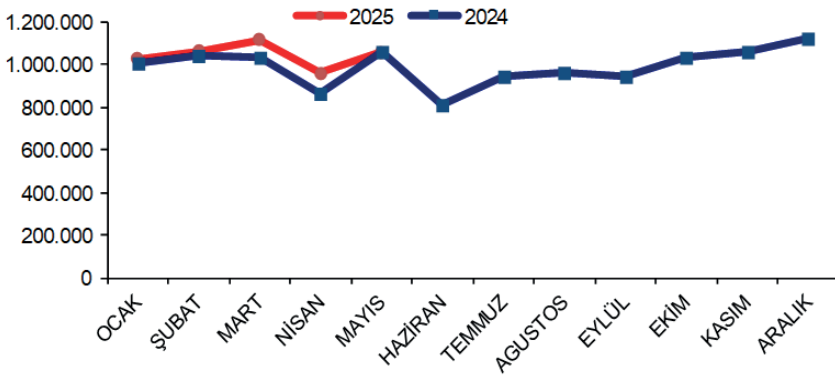
Yüksek Patojenik Kuş Gribi (HPAI), yalnızca yumurta arzını değil, aynı zamanda süt, et ve evcil hayvan ürünlerini de etkilemektedir. Virüs; tavuk, hindi, süt sığırı, kedi ve hatta insanlara bulaşma riski taşımakta, bu da sektör genelinde güvenlik ve sürdürülebilirlik açısından yeni önlemler alınmasını zorunlu kılmaktadır.

6. SEKTÖREL İHRACAT ANALİZLERİ

AYLAR BAZINDA TARIM İHRACATI

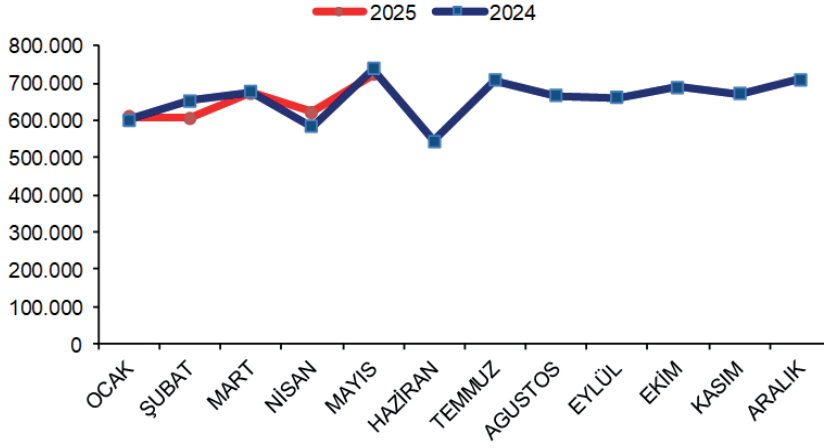
HUBUBAT BAKLIYAT VE YAĞLI TOHUMLAR İHRACATI (Bin \$)

- Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, 2024 Mayıs ayına kıyasla %0,1 oranında artarak 1.060.337.560 dolara ulaşmıştır.
- Irak'a yapılan ihracat %17,9 oranında azalarak 142.431.900 dolar seviyesine gerilemiştir.
- ABD'ye yapılan ihracat %38 artışla 84.214.470 dolara yükselmiş ve dikkat çekici bir büyüme göstermiştir.

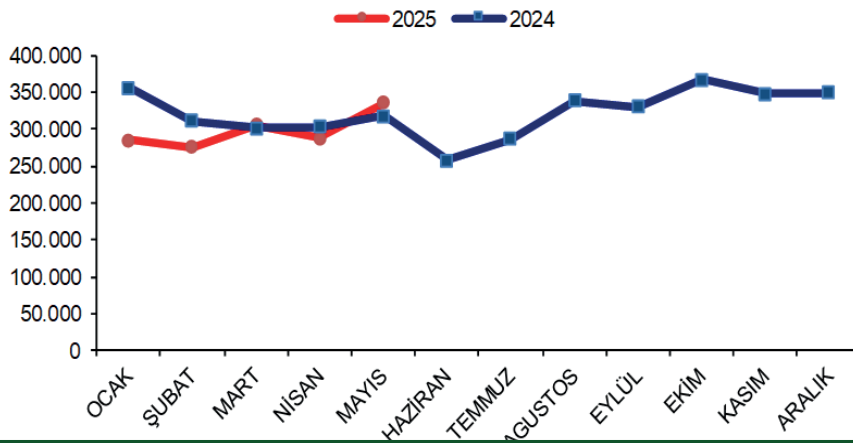
Kaynak: TİM

AĞAÇ MAM. VE ORMAN ÜRÜNLERİ İHRACATI (Bin \$)

- Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, geçen yılın aynı ayına göre %1,8 oranında azalarak 723.267.110 dolara gerilemiştir.
- Irak'a yapılan ihracat %12,1 artarak 116.314.840 dolara ulaşmış ve sektör ihracatında en yüksek artış gösteren ülke olmuştur.
- Birleşik Krallık'a ihracat %13,2 oranında azalarak 38.437.340 dolara gerilemiştir.

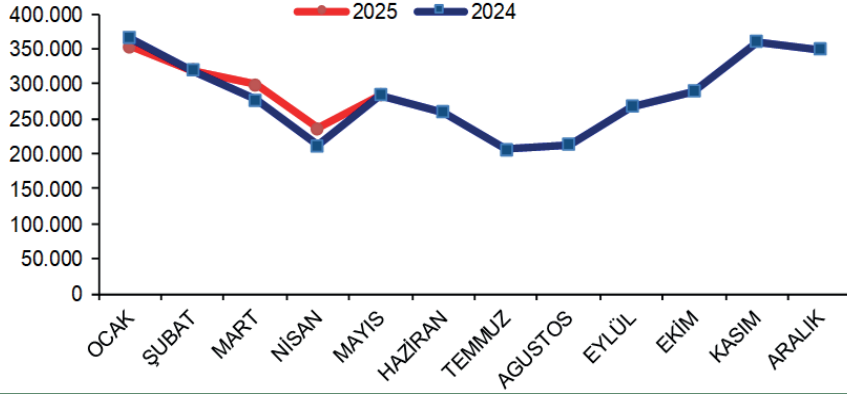
SU ÜRÜNLERİ VE HAY. MAM. İHRACATI (Bin \$)

- Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre %5,7 artarak 335.596.920 dolara yükselmiştir.
- Vietnam'a yapılan ihracat %159 artış göstererek 11.450.370 dolara ulaşmıştır.
- Suriye'ye ihracat da %100,8 artışla 15.470.990 dolara çıkmış ve dikkat çekici bir büyüme kaydetmiştir.

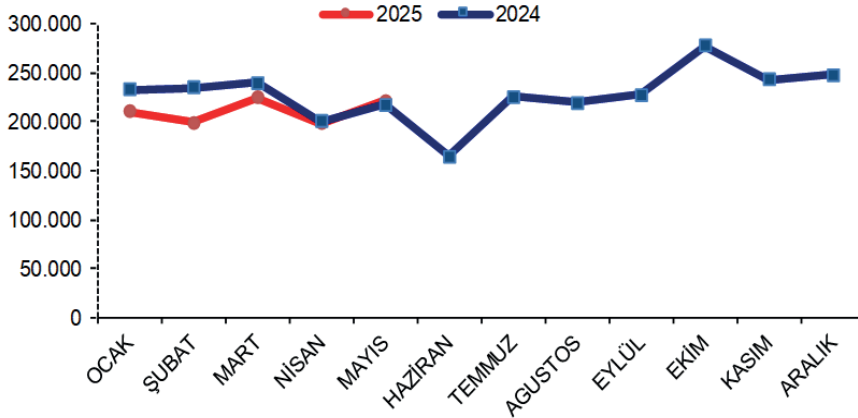
Kaynak: TİM

YAŞ MEYVE VE SEBZE İHRACATI (Bin \$)

- Yaş Meyve ve Sebze sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, geçen yılın aynı seviyesinde kalarak 283.558.750 dolar olarak gerçekleşmiştir.
- Irak'a yapılan ihracat %44,3 artış göstererek 71.708.050 dolara yükselmiş ve sektördeki en dikkat çekici artış olmuştur.
- Ukrayna'ya ihracat %17,4 oranında azalarak 16.325.100 dolara gerilemiş; Rusya'ya ihracat ise %13,2 düşüşle 70.494.670 dolara inmiştir.

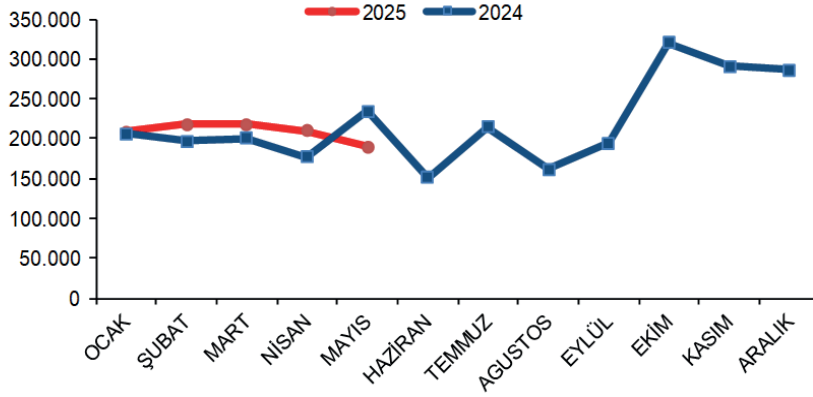
MEYVE SEBZE MAMULLERİ İHRACATI (Bin \$)

- Meyve Sebze Mamulleri sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, geçen yılın aynı ayına göre %2 artarak 221.128.610 dolara yükselmiştir.
- Irak'a yapılan ihracat %47,6 artışla 14.295.020 dolara ulaşarak dikkat çeken bir artış göstermiştir.
- Buna karşılık, ABD'ye ihracat %18,1 oranında azalarak 31.576.620 dolara gerilemiş ve önemli bir düşüş kaydetmiştir.

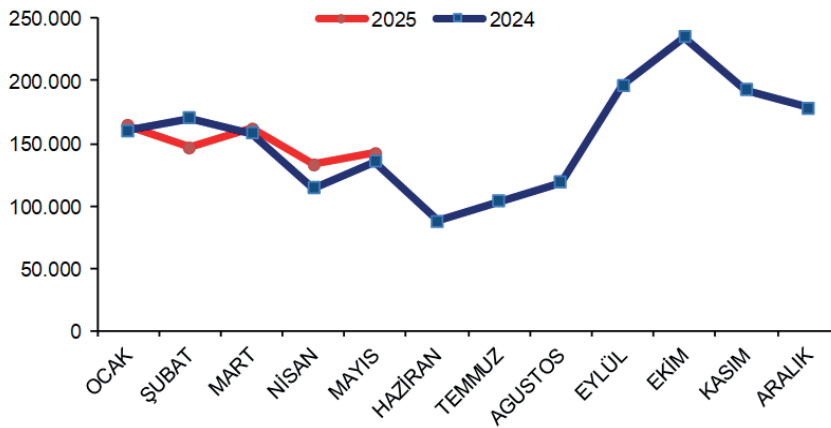
Kaynak: TİM

FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (Bin \$)

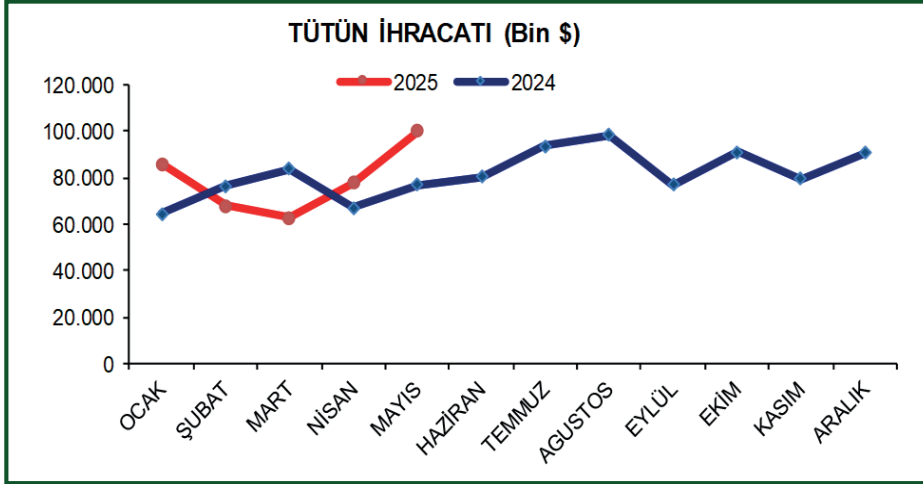
- Fındık ve Mamulleri sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre %19,3 azalarak 189.439.180 dolara gerilemiştir.
- Almanya'ya yapılan ihracat %38,8 düşüşle 49.604.270 dolara inmiş ve sektördeki en belirgin gerileme olmuştur.
- Öte yandan, Cezayir'e ihracatta %361,7 gibi çok yüksek bir artış yaşanarak 10.715.450 dolara ulaşmıştır.

KURU MEYVE VE MAMULLERİ İHRACATI (Bin \$)

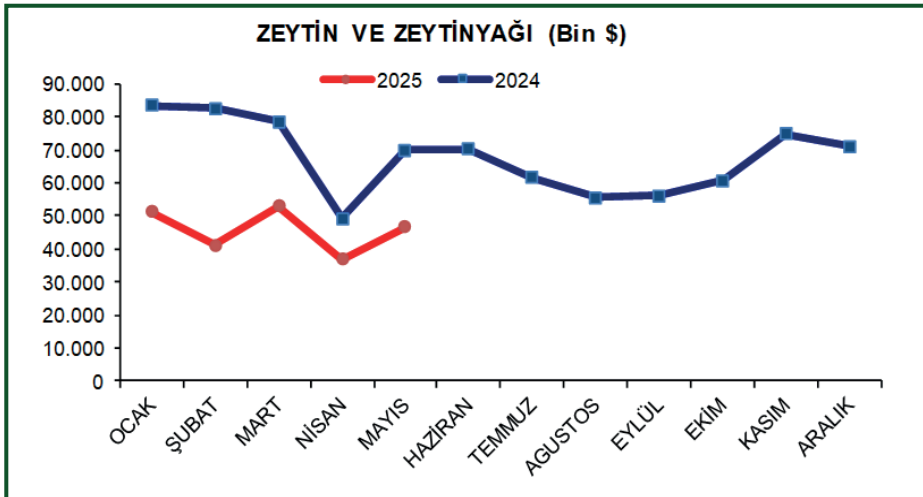

- Kuru Meyve ve Mamulleri sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, %4,8 artışla 142.079.510 dolara yükselmiştir.
- İtalya'ya yapılan ihracat %72,4 artarak 13.601.400 dolara ulaşmış ve dikkat çekici bir yükseliş kaydetmiştir.
- ABD'ye ihracat %16,4 artışla 21.141.690 dolar olurken, Almanya'ya ihracat %2,5 düşüşle 16.102.130 dolara gerilemiştir.

Kaynak: TİM

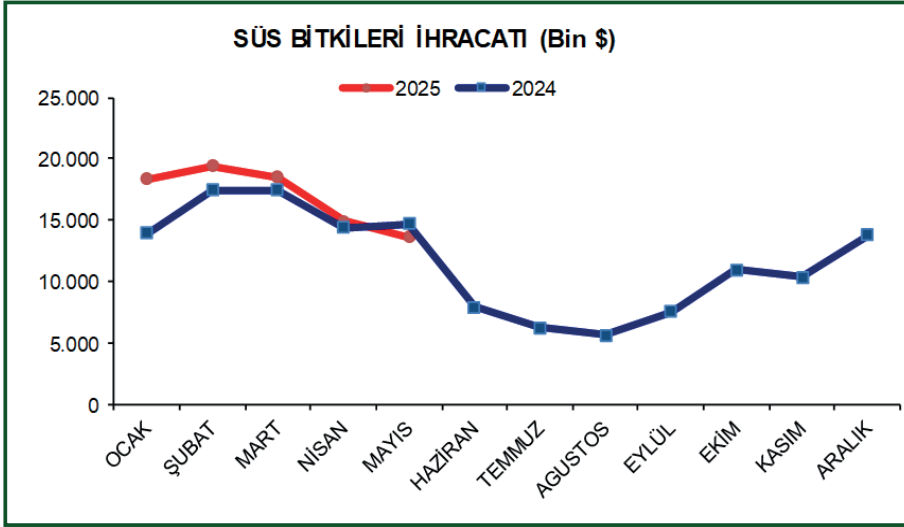

- Tütün sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, %29,8 artışla 99.877.330 dolara ulaşmıştır.
- Endonezya'ya yapılan ihracat %274,9 gibi yüksek bir artış göstererek 4.691.530 dolara yükselmiştir.
- ABD'ye ihracat %48,9 artışla 16.711.570 dolara çıkarken, Birleşik Arap Emirlikleri'ne yapılan ihracat %65,4 artışla 4.376.010 dolar olmuştur.

- Zeytin ve Zeytinyağı sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, %33,3 azalarak 46.526.240 dolara gerilemiştir.
- ABD'ye yapılan ihracat ise %47,1 artarak 16.097.920 dolara yükselmiştir.
- Japonya'ya ihracatta %61,9 gibi ciddi bir düşüş yaşanarak 1.724.330 dolara inmiştir.

Kaynak: TİM

- Süs Bitkileri ve Mamulleri sektörünün 2025 Mayıs ayı ihracatı, %6,9 azalarak 13.659.830 dolara gerilemiştir.
- Azerbaycan'a yapılan ihracat %82,8 artışla 2.012.240 dolara yükselmiş, dikkat çekici bir büyüme göstermiştir.

Kaynak: TİM